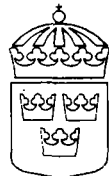

Finansutskottets betänkande

1989/90:FiU19

Den statliga rationaliseringsverksamheten
m.m. (prop. 1989/90:100 bil. 2 och 15)

1989/90
FiU19

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet vissa anslag med anknytning till den statliga rationaliseringsverksamheten och anslaget till statens person- och adressregisternämnd. Utskottet biträder regeringens förslag till medelsanvisning till

- vissa utvecklingsåtgärder (B 1),
- statskontoret (B 2),
- anskaffning av ADB-utrustning (B 3),
- viss rationaliserings- och utvecklingsverksamhet (B 7),
- bidrag till Institutet för storhushållens rationalisering (C 7),
- statens person- och adressregisternämnd (C 8).

Utskottet behandlar i detta sammanhang också motioner om den fortsatta verksamheten vid statens person- och adressregisternämnd. Motionerna avstyrks av utskottet.

Moderata samlingspartiet, folkpartiet och miljöpartiet de gröna har i en gemensam reservation ställt sig bakom de i motionerna framförda förslagen.

TRETTONDE HUVUDTITELN

Propositionen

Regeringen föreslår i proposition 1989/90:100 *bilaga 2* Utveckling av offentlig sektor (Gemensamma frågor) i vad avser moment

2. [j] att riksdagen bereds tillfälle att ta del av vad i propositionen anförts om användning av informationsteknologi (avsnitt 3.6 s. 54–58).

Regeringen föreslår i proposition 1989/90:100 *bilaga 15* Civildepartementet

dels under punkt B 1 (s. 8–9)

att riksdagen till Vissa utvecklingsåtgärder för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 44 000 000 kr.,

dels under punkt B 2 (s. 10–13)

att riksdagen till Statskontoret för budgetåret 1990/91 anvisar ett ramanslag på 83 588 000 kr.,

dels under punkt B 3 (s. 13–16)

1. att riksdagen till Anskaffning av ADB-utrustning för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 784 500 000 kr.,

2. att riksdagen medger att datorutrustning beställs — utöver tidigare medgivet belopp — till ett värde av högst 540 000 000 kr.,

dels under punkt B 7 (s. 23)

att riksdagen till Viss rationaliserings- och utvecklingsverksamhet för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 000 kr.,

dels under punkt C 7 (s. 51)

att riksdagen till Bidrag till Institutet för storhushållens rationalisering för budgetåret 1990/91 anvisar ett anslag på 779 000 kr.,

dels under punkt C 8 (s. 51–52)

att riksdagen till Statens person- och adressregisternämnd för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 661 000 kr.

Motionerna

1989/90:Fi405 av Birgit Friggebo m.fl. (fp) vari — med hänvisning till vad som anförs i motion 1989/90:K410 — yrkas

2. att riksdagen beslutar lägga ned den kommersiella delen av SPAR-registret samt statens person- och adressregisternämnd.

1989/90:Fi520 av Anders Björck m.fl. (m) vari — med hänvisning till vad som anförs i motion 1989/90:K434 — yrkas

2. att riksdagen hos regeringen begär förslag till avveckling av SPAR i enlighet med vad i motionen anförs.

Utskottet

Vissa anslagsfrågor m.m.

Vad föredraganden anfört i bilaga 2 till budgetpropositionen om *användning av informationsteknologi* (avsnitt 3.6) föranleder inget uttalande från riksdagens sida.

Utskottet har inte heller något att erinra mot den av regeringen i bilaga 15 till budgetpropositionen föreslagna medelsanvisningen till resp. *vissa utvecklingsåtgärder* (B 1), *statskontoret* (B 2), *anskaffning av ADB-utrustning* (B 3), *viss rationaliserings- och utvecklingsverksamhet* (B 7) samt *bidrag till Institutet för storhushållens rationalisering* (C 7). Detta gäller även det begärda bemyndigandet i anslutning till anslaget under B 3.

I kommittémotionerna Fi405 (fp) och Fi520 (m) föreslås att SPAR-registret i sin nuvarande form avvecklas. Motionärerna ser registret som ett av de mer integritetskänsliga registren i Sverige och någon försäljning av uppgifter från registret bör därför inte ske.

Frågan om SPAR-registret och försäljningen av uppgifter ur detta knyter an till spörsmål som behandlats av data- och offentlighetskommittén (DOK). Kommittén har i december 1988 lagt fram ett slutbetänkande som sänts ut på remiss. Ett tidigare delbetänkande (SOU 1986:46) tar upp frågor rörande myndigheternas försäljning av personuppgifter från databaserade register. Kommitténs förslag på detta område bereds för närvarande inom regeringskansliet. Enligt utskottets mening bör med hänsyn härtill frågan om en prövning av SPAR-registrets fortsatta ställning anstå tills ett samlat regeringsförslag med anledning av DOK:s betänkanden i ämnet föreligger. En proposition i ämnet kommer senare i vår att föreläggas riksdagen. Utskottet avstyrker därför motionerna Fi405 yrkande 2 och Fi520 yrkande 2.

Regeringens förslag till medelsanvisning för *statens person- och adressregisternämnd* (C 8) biträds av utskottet.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *användning av informationsteknologi*
att riksdagen lägger till handlingarna vad som anförs i proposition 1989/90:100 bilaga 2 mom. 2 (avsnitt 3.6) om användningen av informationsteknologi.
2. beträffande *anslag till vissa utvecklingsåtgärder*
att riksdagen till *Vissa utvecklingsåtgärder* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 44 000 000 kr.,
3. beträffande *anslag till statskontoret*
att riksdagen till *Statskontoret* för budgetåret 1990/91 anvisar ett ramanslag på 83 588 000 kr.,
4. beträffande *anslag till anskaffning av ADB-utrustning*
 - a) att riksdagen till *Anskaffning av ADB-utrustning* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 784 500 000 kr.,
 - b) att riksdagen medger att datorutrustning beställs — utöver tidigare medgivet belopp — till ett värde av högst 540 000 000 kr.,
5. beträffande *anslaget till viss rationaliserings- och utvecklingsverksamhet*
att riksdagen till *Viss rationaliserings- och utvecklingsverksamhet* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 000 kr.,
6. beträffande *anslaget till bidrag till Institutet för storhushållens rationalisering*
att riksdagen till *Bidrag till Institutet för storhushållens rationalisering* för budgetåret 1990/91 anvisar ett anslag på 779 000 kr.,

7. beträffande *anslaget till statens person- och adressregister-nämnd*

att riksdagen med avslag på motionerna 1989/90:Fi405 yrkande 2 och 1989/90:Fi520 yrkande 2 till *Statens person- och adressregisternämnd* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 661 000 kr.

res. (fp, m, mp)

Stockholm den 20 mars 1990

På finansutskottets vägnar

Anna-Greta Leijon

Närvarande: Anna-Greta Leijon (s), Anne Wibble (fp), Roland Sundgren (s), Lars Tobisson (m), Arne Andersson i Gamleby (s), Per Olof Håkansson (s), Lisbet Calner (s), Arne Kjörnsberg (s), Filip Fridolfsson (m), Lars De Geer (fp), Ivar Franzén (c), Marianne Carlström (s), Sonia Karlsson (s), Ing-Britt Nygren (m), Gunilla André (c), Maggi Mikaelsson (vpk) och Claes Roxbergh (mp).

Reservation

Anslaget till statens person- och adressregisternämnd (mom. 7)

Anne Wibble (fp), Lars Tobisson (m), Filip Fridolfsson (m), Lars De Geer (fp), Ing-Britt Nygren (m) och Claes Roxbergh (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 3 som börjar med "Frågan om" och slutar med "av utskottet" bort ha följande lydelse:

Statens person- och adressregister bygger på uppgifter som insamlats för helt andra ändamål än försäljning. Med sin mängd av olika uppgifter som kan användas i olika — förutsedda och oförutsedda — sammanställningar är SPAR-registret ett av de mer integritetskänsliga registren i Sverige.

SPAR-registret innehåller en lång rad uppgifter om i princip alla som bor i Sverige. Köpare av dessa uppgifter är bl.a. flera direktreklamföretag. Utskottet ser inga skäl för staten att bedriva denna typ av kommersiell verksamhet.

Data- och offentlighetskommittén (DOK) har i ett tidigare framlagt delbetänkande (SOU 1986:46) föreslagit en lagreglering av myndigheternas försäljning av personuppgifter. Den föreslagna lagen inleds med ett uttryckligt förbud för myndigheterna att sälja personuppgifter utan riksdagens bemyndigande. Till den föreslagna lagen har utredningens majoritet dock fogat en lista med register från vilka försäljning

kan tillåtas. Förslaget innebär att SPAR-registret kommer att kunna fortsätta att sälja uppgifter om exempelvis inkomst, personnummer, civilstånd, barn, förmögenhet och adress.

Riksdagen bör omgående kunna fatta beslut om att lägga ned SPAR-registret. Utskottet ser inga skäl för staten att syssla med den här typen av kommersiell verksamhet. Enligt datalagen är det inte möjligt för privata företag att bygga upp motsvarande register. Som utskottet ser det kan det emellertid vara lämpligt att behålla den del av SPAR-registret som tillhandahåller uppdatering av adresser till myndigheter. I övrigt bör statens person- och adressnämnd, som är huvudman för SPAR-registret, upphöra.

Utskottet tillstyrker mot här angiven bakgrund motionerna Fi405 yrkande 2 och Fi520 yrkande 2.

dels att utskottets hemställan under 7 bort ha följande lydelse:

7. beträffande *anslaget till statens person- och adressregister-nämnd*

att riksdagen med bifall till motionerna 1989/90:Fi405 yrkande 2 och 1989/90:Fi520 yrkande 2 beslutar avveckla SPAR-registret och som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför.

